

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 11. februar 2015
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Katrine Born Thodsen
Sagsnr.: 2015-0030-2916
Dok.: 1443901

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 311 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. januar 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Mette Frederiksen

/

Rikke Freil Laulund

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 311 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere den voldsomme stigning i antallet af personer, der udebliver fra strafafsoning, som det fremgår af artiklen "Gider ikke afsone: Hver tredje fange pjækker fra fængslet", bragt på www.tv2.dk den 24. december 2014, samt redegøre for hvilke initiativer ministeren vil tage for at nedbringe tallet, herunder om ministeren vil overveje hårdere sanktioner over for dem, der udebliver.”

Svar:

1. Jeg vil indledningsvis understrege, at det er uacceptabelt, at personer, der er idømt en fængselsstraf, udebliver efter at være indkaldt til afsoning.

Det krænker retsfølelsen i samfundet – ikke mindst i forhold til de eventuelle ofre for den begåede kriminalitet. Desuden går det ud over kriminalforsorgens planlægning.

Som det fremgår nedenfor, er der tidligere iværksat en række initiativer for at mindske antallet af dømte, der udebliver fra afsoning, ligesom kriminalforsorgen i den kommende tid vil følge udviklingen i antallet af udeblivelser nøje.

2. I den i spørgsmålet omtalte artikel er det bl.a. anført, at andelen af dømte, der udeblev fra afsoning i perioden 2012 til 2014, er steget fra under 25 pct. i 2012 til 34 pct. i 2014.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har bekræftet, at de nævnte udeblivelsesprocenter er korrekte, hvis der alene ses på andelen af dømte på fri fod, der udebliver efter at være indkaldt til afsoning i et fængsel eller et arresthus.

Ser man imidlertid på den samlede andel af dømte på fri fod, der udeblev fra afsoning i perioden 2012-2014 (inkl. dømte, der skal udstå den idømte straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol, dvs. i fodlænke), fordeler udeblivelsesprocenten sig med 15 pct. i 2012, 17 pct. i 2013 og 18 pct. 2014. Den samlede opgørelse viser således kun en marginal stigning i andelen af dømte på fri fod, der udebliver fra afsoning. Det bemærkes i den forbindelse, at der i samme periode er sket en stigning i antallet af personer, der tilsiges til afsoning i fodlænke (fra 2.440 personer i 2012 til 2.980 personer i 2014).

Direktoratet har i tilslutning til ovenstående bemærket, at etableringen af fodlænkeordningen i 2005 og den efterfølgende væsentlige udbygning af ordningen efter direktoratets opfattelse kan have medvirket til at trække et ikke uvæsentligt antal sædvanligvis velfungerende dømte ud af den gruppe, der indkaldes fra fri fod til afsoning i et fængsel eller et arresthus. Flertallet af den gruppe dømte, som opfylder de individuelle krav til fuldbyrdelse af straf på bopælen, må således antages at være en gruppe dømte, som – hvis de var blevet indkaldt fra fri fod til afsoning i et fængsel – ville være mødt op i overensstemmelse med indkaldelsen. Dette medfører som konsekvens, at den resterende gruppe af dømte, som indkaldes fra fri fod til afsoning i et fængsel eller et arresthus, relativt set vil være mere belastet end den ville være, såfremt de dømte, som afsoner straffen på bopælen, blev talt med.

For så vidt angår stigningen i andelen af dømte, der udebliver fra afsoning i fængsel eller arresthus, har direktoratet bemærket, at den ikke dækker over en tilsvarende stigning i det absolutte antal af dømte, der er udeblevet fra afsoning gennem de seneste år. Antallet af dømte, der udeblev fra afsoning i fængsler og arresthuse, fordeler sig således med 963 i 2012, 1.133 i 2013 og 1.084 i 2014.

Når udeblivelsesprocenten blandt de dømte, der udebliver fra afsoning i et fængsel eller et arresthus, er steget væsentligt fra 2012 til 2014, mens det absolutte antal har været nogenlunde konstant, skal det ses i lyset af, at der i 2014 blev indkaldt markant færre dømte fra fri fod til afsoning i fængsler og arresthuse end i 2012, henholdsvis 4.150 i 2012 og 3.205 i 2014.

3. Direktoratet for Kriminalforsorgen har videre oplyst, at der tidligere er gennemført en undersøgelse (omhandlende et enkelt fængsel), som bl.a. belyser årsagerne til, at dømte på fri fod ikke mødte til afsoning, og direktoratet vurderer, at det på den baggrund har kendskab til de væsentligste årsager, der knytter sig til manglende fremmøde til afsoning.

I forbindelse med indførelse af digital post den 1. november 2014 sker tilsigelse af dømte til afsoning nu via digital post, hvilket muligvis kan have betydning for antallet af personer, som ikke møder til afsoning. Da kriminalforsorgen først pr. 1. november 2014 er begyndt at tilsige dømte til afsoning via digital post, er det endnu for tidligt at udtale sig om, i hvilket omfang dette har betydning for antallet af udeblivelser fra afsoning.

Direktoratet har oplyst, at direktoratet i den kommende tid vil følge udviklingen i antallet af udeblivelser nøje og foretage de undersøgelser, som dette måtte give anledning til.

4. Der er i de senere år iværksat en række administrative tiltag for at mindske antallet af dømte på fri fod, der udebliver fra afsoning.

Som oplyst i Justitsministeriets besvarelse af 23. maj 2011 af spørgsmål nr. 6 fra Folketingets Retsudvalg stillet i tilslutning til forslag til folketingsbeslutning om at skærpe straffen for dømte, der udebliver fra afsoning (B 65) agtede Justitsministeriet at tage initiativ til at iværksætte en række anbefalinger i rapporten fra arbejdsgruppen om udeblivelse fra strafafsoning. Det drejer sig om følgende administrative tiltag:

- Indførelse af mere pædagogiske og brugervenlige indkaldelser, så man sikrer, at de dømte forstår de vigtigste budskaber i indkaldelsen, herunder ikke mindst konsekvenserne af at udeblive.
- Indførelse af en mere ensartet praksis for afsenderinformation, således at postvæsenet hurtigt kan identificere afsenderen og returnere de indkaldelser, der er sendt til forkert adresse.
- Opdatering af cirkulæreskrivelsen om hurtig eftersøgning og anholdelse af fængselsdømte, der udebliver fra tilsigelse til afsoning, med henblik på at præcisere, at det er vigtigt med en hurtig indsats fra politiets side i de situationer, hvor den dømte er uden fast bopæl.
- Gennemførelse af en forsøgsordning, som indebærer, at kriminalforsorgen tager kontakt til den dømte inden afsoningen med henblik på at give den dømte vejledning om de praktiske forhold vedrørende afsoningen og konsekvenserne af udeblivelse.
- Undersøgelse af mulighederne for at udvide samarbejdet med kommunerne om indstilling af udbetaling af forskellige sociale ydelser i forbindelse med den dømtes udeblivelse fra strafafsoning.
- Indførelse af en særlig hurtig indsættelsesprocedure for dømte, der ønsker at udstå den idømte straf snarest muligt efter domsafsigelsen.

Det kan oplyses, at ovennævnte tiltag er gennemført.

5. Der eksisterer allerede i dag en række reaktionsmuligheder m.v. over for dømte, der udebliver fra afsoning.

Udeblivelse fra afsoning betyder således bl.a., at muligheden for udgang fratages den dømte i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen. Endvidere kan udeblivelse betyde, at afsoningsinstitution ændres fra åben til lukket institution, og at udeblivelse tillægges betydning ved vurderingen af risiko for misbrug af eventuel senere udgangstilladelse. Det vil endvidere tale imod eventuel tidlig prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a, hvis den dømte ikke møder i overensstemmelse med indkaldelsen. Det bemærkes, at kriminalforsorgens indkaldelsesbrev indeholder oplysning om de mulige konsekvenser af udeblivelse fra afsoning.

Direktoratet har videre oplyst, at man i indkaldelsesbrevet til afsoning har præciseret, at udeblivelse kan medføre, at kommunen eller andre myndigheder kan få besked om, at den dømte ikke er mødt op til afsoning, og at dette kan betyde, at udbetaling af f.eks. kontanthjælp, førtidspension og dagpenge bliver stoppet.

6. På baggrund af ovenstående og da direktoratet har oplyst, at det i den kommende tid vil følge udviklingen i antallet af udeblivelser nøje og foretage de undersøgelser, som dette måtte give anledning til, finder jeg ikke på nuværende tidspunkt grundlag for at indføre nye regler vedrørende dømte, der udebliver fra afsoning.